

Överföring av samkommunen Österbottens välfärdsområde till välfärdsområdet

Samkommunens styrelse 01.12.2022 § 192
2785/00.02.00.01/2022

Beredare Jakobsson-Pada Linda
Tilläggsuppgifter: telefonnummer: 040 649 2883, fornamn.efternamn@ovph.fi

I och med reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet överförs ansvaret för att ordna social- och hälsovårdstjänsterna och räddningsväsendet från kommunerna till välfärdsområdena 1.1.2023. Social- och hälsovårdens strukturer reformeras för att garantera lika tillgång till tjänster i hela Finland. Kommunerna behåller sitt ansvar för att främja invånarnas hälsa och välfärd.

Den offentliga sektorn är fortsättningsvis den som ordnar och den som huvudsakligen producerar tjänsterna. Privata aktörer och tredje sektorn kompletterar de offentliga social- och hälsovårdstjänsterna. För att trygga tjänsterna på den specialiserade nivån bildas fem samarbetsområden. Områdena baserar sig på de befintliga specialupptagningsområdena. Möjligheten att använda social- och hälsovårdstjänster över välfärdsområdesgränserna bevaras.

Samkommunen för Österbottens välfärdsområde anordnar i enlighet med grundavtalet specialistsjukvården för alla medlemskommuner i enlighet med gällande lagstiftning och handhar till den delen sjukvårdsdistriktets lagstadgade skyldigheter.

Samkommunen kan därtill, för de medlemskommuner som så besluter, anordna lagstadgade social- och primärhälsovårdstjänster för områdets befolkning till de delar medlemskommunerna har överfört anordnandeansvaret till samkommunen i enlighet med bestämmelserna i Kommunallagens 8 §.

Samkommunen ägs av kommunerna Larsmo, Pedersöre, Jakobstad, Nykarleby, Vörå, Korsholm, Vasa, Laihela, Malax, Korsnäs, Närpes, Kaskö och Kristinestad. Samtliga kommuner, förutom Korsnäs kommun, har sedan 1.1.2022 överfört anordnandet av lagstadgade social- och primärhälsovårdstjänster till samkommunen. Korsnäs kommun har enbart överfört primärhälsovårdstjänsterna till samkommunen, men kvarhållit socialvården i egen regi.

I enlighet med samkommunens grundavtal sker en upplösning av samkommunen enligt följande:

"Om upplösningen av samkommunen besluter medlemskommunernas fullmäktige. Medlemskommunernas fullmäktige besluter om det avtal som berör detaljerna angående samkommunens upplösning.

När samkommunen upplöses måste samkommunens styrelse sköta om slutredovisningen, om inte kommunerna besluter om ett annat förfarande. Samkommunens tillgångar, vilka inte behövs för att klara av kostnaderna för slutredovisningen och klareringen av skulder eller för uppfyllandet av förbindelser, delas mellan medlemskommunerna i förhållande till grundkapitalandelarna. Om det belopp som behövs för klara av kostnaderna och skulderna samt uppfylla förbindelserna är större än tillgångarna, är medlemskommunerna tvungna att bekosta skillnaden i förhållande till de tidigare nämnda grundkapitalandelarna. "

I enlighet med lagen om genomförande av reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet och om införande av den lagstiftning som gäller reformen (616/2021) 20 § ska dock samkommunerna för de sjukvårdsdistrikt som avses i 7 § i lagen om specialiserad sjukvård samt de specialomsorgsdistrikt som avses i 6 § 1 mom. i lagen angående specialomsorger om utvecklingsstörda (519/1977) jämte tillgångar, skulder och förbindelser överföras till välfärdsområdena den 1 januari 2023.

De i 1 mom. avsedda samkommunernas tillgångar, skulder och förbindelser ska slås ihop med det välfärdsområde som samkommunens medlemskommuner geografiskt sett hör till. Om medlemskommunerna i en samkommun hör till olika välfärdsområden ska tillgångarna,

skulderna och förbindelserna delas mellan välfärdsområdena i proportion till medlemskommunernas ägarandelar, förutom ifall en överföring av tillgångar, skulder och förbindelser är av ringa betydelse med hänsyn till välfärdsområdets ekonomiska bärkraft. Välfärdsområdena får avtala om att dela tillgångar, skulder och förbindelser på annat sätt.

I regeringspropositionen till lagen framgår att bestämmelsen i 20 § också ska tillämpas på sådana samkommuner som avses ovan och som dessutom med stöd av grundavtalet sköter andra uppgifter inom hälso- och sjukvården eller socialvården i sina medlemskommuner. Bestämmelsen i lag tillämpas därför även på samkommunen Österbottens välfärdsområde.

Ingen ersättning betalas till samkommunernas medlemskommuner för överföringen av samkommunen och specialomsorgsdistriktet till välfärdsområdet. Kommunens medlemsandel i samkommunen, det vill säga anskaffningsutgiften som antecknats i kommunens balansräkning, faller bort och kommunens grundkapital sänks med motsvarande belopp. Bestämmelser om bokföringsposterna relaterade till det förfarande som ska användas i den kommunala bokföringen finns i 41 § i samma lag.

Välfärdsområdesfullmäktige har 28.11.2022 behandlat och godkänt överföringar (personal, avtal, lokaliteter, anläggningstillgångar) från samkommunen för Österbottens välfärdsområde till Österbottens välfärdsområde 1.1.2023. I samma ärende konstateras även att när samkommunen för Österbottens välfärdsområde upplöses överförs grundkapitalet på 60 982 554,48 € till Österbottens välfärdsområde.

Bokslutet och koncernbokslutet för 2022 i de samkommuner och specialomsorgsdistrikt som avses i 20 § ska undertecknas av välfärdsområdesstyrelsen och av välfärdsområdesdirektören. Alla organ i de samkommuner som ska överföras till ett välfärdsområde med undantag för revisionsnämnden upphör vid överföringen. Revisionsnämnden i en samkommun som överförs ska ännu delta när granskningen av förvaltningen och ekonomin ordnas för samkommunens sista verksamhetsår. Revisorn för en samkommun som ska överföras granskar också i enlighet med sitt avtal förvaltningen, bokföringen och bokslutet för samkommunens sista kalenderår och skriver revisionsberättelsen.

Välfärdsområdesfullmäktige behandlar bokslutet och beslutar om ansvarsfrihet för samkommunens redovisningsskyldiga före utgången av juni 2023. Bestämmelsen följer praxis vid upplösning och fusion av samkommuner där den bakomliggande tanken har varit att det sista bokslutet undertecknas och behandlas och ansvarsfrihet beviljas i den organisation som samkommunens verksamhet övergår till. Formellt är det välfärdsområdets och sammanslutningens egen revisionsnämnd som lägger fram förslaget för välfärdsområdesfullmäktige, men till innehållet grundar sig förslaget på den beredning som den överförda samkommunens revisionsnämnd har gjort.

Bestämmelserna i lagstiftningen innebär att samkommunen inte upplöses i enlighet med grundavtalet, utan överförs i enlighet med bestämmelserna i lagen till välfärdsområdet.

Ekonomidirektör Lena Nystrand

I enlighet med lagen om genomförande av reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet och om införande av den lagstiftning som gäller reformen (616/2021) 33 § sägs om Under- och överskott i samkommunens balansräkning att medlemskommunerna ska täcka underskottet i samkommunens balansräkning i överensstämmelse med vad som bestäms i kommunallagen (410/2015) innan samkommunen överförs till välfärdsområdet. Om balansräkningen visar överskott ska samkommunens medlemskommuner besluta om hur det ska behandlas på det sätt som fastställs i samkommunens grundavtal.

Samkommunen har ett ackumulerat överskott i balansen från tidigare år om 547.010,68 euro varför verksamhetsåret 2022 är avgörande för ifall det blir ett underskott som skall täckas eller om man kan återbetala överskottet till kommunerna. Faktureringen till medlemskommunerna för 2022 baserar sig i huvudsak på förskott, varför en clearing, av såväl förskottsfaktureringen som de de kapitationsbaserade avgifterna måste genomföras innan det slutliga bokslutet fastställs. I samband med den torde slutlig avstämning kunna göras.

I samkommunens grundavtal stadgas också att ” § 19 Behandlingen av över- och underskott När bokslutet behandlas kan samkommunens fullmäktige besluta, att räkenskapsperiodens överskott eller del därav återbetalas till medlemskommunerna eller att ett underskott eller del av det tilläggsfaktureras. Återbetalning eller tilläggsfakturering sker i samma förhållande som medlemskommunernas användning. Ett i kommunallagen definierat ackumulerat underskott i samkommunens balansräkning täcks i sista hand genom att kommunerna ersätter underskottet i förhållande till respektive kommuns användning under det år underskottet uppstått.”

Välfärdsområdesdirektör Kinnunen Marina

föreslår, att samkommunstyrelsen beslutar föra följande för kännedom till fullmäktige:

- att samkommunen för Österbottens välfärdsområde överförs i enlighet med bestämmelserna i lagen om genomförande av reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet och om införande av den lagstiftning som gäller reformen (616/2021) och att samkommunen därför inte upplöses i enlighet med grundavtalet.
- att samkommunens bokslut för år 2022 behandlas i enlighet med samma lagstiftning av den mottagande organisationens styrelse och fullmäktige.
- att mandatperioden för samtliga organ inom samkommunen, förutom revisionsnämnden, upphör 31.12.2022. För revisionsnämnden uppgör mandatperioden i och med att nämnden deltagit i granskningen av förvaltningen och ekonomin för samkommunens sista verksamhetsår.
- att samtliga medlemskommuner skriftligen informeras om samkommunens överföring till välfärdsområdet samt behandlingen av samkommunens sista bokslut.
- att medlemskommunerna ges anvisningar om tidtabellen för att kunna göra anspråk på ersättning från samkommunen för täckande av kostnader som uppstått i kommunen under 2022 (mat, hyra, städning, övriga tjänster).
- Dessa kostnader kan inte faktureras till Österbottens Välfärdsområdet efter 13.1.2023. Den verksamhet som inleds 1.1.2023 innehåller möjligast rena kostnader för verksamhetsåret 2023.

Beslut:

Förslaget godkändes.